

Книжконюх. Дарвін

Тьєррі Дебру — бельгійський драматург, актор, сценарист і театральний режисер. Серед іншого, адаптував до сцени роман М. Булгакова «Майстер і Маргарита», «Одіссею» Гомера, «Навколо світу за 80 днів» Жуля Верна тощо. З 2010 року керує Театром у Парку в Брюсселі. Автор понад 15 п'єс — усі майже відразу після написання втілено на сцені. За сюжетом п'єси «Книжконюх», у містечку-фантомі десь на узбережжі Північного моря живе дивний чоловік — у власному домі він тримає найбільшу у світі бібліотеку. І орієнтується серед книжок незвично — за допомогою нюху! Цей дивак угадує по запаху будь-яку книжку! Та от халепа — нежить! Книгар змушений шукати помічницю, бо сам тимчасово впоратися не може. За сюжетом п'єси «Дарвін», у родині Саллі, яка мешкає в маленькому провінційному містечку у США, одночасно три лиха: її Тато впав зі сходів і лежить у лікарні в комі; її чорношкірий чоловік переспав з її рідною сестрою — і та завагітніла; а у школі, де Саллі працює, постало питання, як викладати походження світу на уроках біології — теорією Дарвіна чи «іншими», альтернативними теоріями? Саллі шукає аргументи проти консервативної міської педради, захопленої концепцією креаціонізму. Тим часом її Тато, науковець, у палаті подумки спілкується зі своїм сусідом по комі — і з відстані наглядає за бідолашною донькою...

Тьєррі Дебру

Книжконюх Дарвін

Переклад Івана Рябчія

особливі прикмети

За підтримки Федерації Валлонія-Брюссель

Thierry Debroux

LE LIVROPATHE
—•—
DARWIN

Lansman

Тьєррі Дебру

КНИЖКОНЮХ

•

ДАРВІН

*З французької
переклав Іван Рябчій*

ЛЬВІВ

УДК 821.133.1:82-21

Д-25

Тьєррі Дебру

КНИЖКОНІОХ. ДАРВІН

П'єси

З французької переклав Іван Рябчій

Перекладено за виданням:

Thierry Debroux

Le livropathe

2003

ISBN 2-87282-398-0

Lansman Editeur

63-65, rue Royale B-7141

Carnières-Morlanwelz (Belgique)

Thierry Debroux

Darwin

2007

ISBN(13) 978-2-87282-579-0

Lansman Editeur

63-65, rue Royale B-7141

Carnières-Morlanwelz (Belgique)

Тьєррі Дебру — бельгійський драматург, актор, сценарист і театральний режисер. Автор понад 15 п'єс — усі майже відразу після написання втілені на сцені. За сюжетом п'єси «Книжконіох», у містечку-фантомі десь на узбережжі Північного моря живе дивний чоловік — у власному домі він тримає найбільшу у світі бібліотеку. І орієнтується серед книжок незвично — за допомогою нюху! Цей дивак угадує по запаху будь-яку книжку! За сюжетом п'єси «Дарвін», у родині Саллі, яка мешкає в маленькому провінційному містечку у США, одночасно три лиха: її Тато впав зі сходів і лежить у лікарні в комі; її чорношкірий чоловік переспав з її рідною сестрою — і та завагітніла; а у школі, де Саллі працює, постало питання, як викладати походження світу на уроках біології — теорією Дарвіна чи «іншими», альтернативними теоріями? Саллі шукає аргументи проти консервативної міської педради, захопленої концепцією креаціонізму...

Підтримка підготовки цієї публікації не означає, що Європейська комісія підтверджує її зміст, який відображає лише думки авторів і комісія не може нести відповідальність за будь-яке можливе використання цієї інформації.

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко»**.

ISBN 978-617-7654-35-2

ISBN 978-617-7654-34-5

(Серія «Особливі прикмети»)

Le livropathe, 2003 © Lansman Emile (Editeur)

Darwin, 2007 © Lansman Emile (Editeur)

© Іван Рябчій, український переклад, 2019

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2020

Зміст

7	«Любі наші Читачі й Читачки!»
9	Книжконюх
63	Дарвін

Любі наші Читачі й Читачки!

Книжка, яку ви тримаєте в руках, побачила світ завдяки програмі «Креативної Європи» «Художній переклад». Ця програма допомагає публікувати та популяризувати високоякісну європейську літературу. Участь у ній дала нам змогу накреслити нові шляхи у видавничому бізнесі та навчитися працювати для вас іще ефективніше.

Наша серія «Особливі прикмети: 10 бесід про ідентичність» — це своєрідний культурний краєвид сучасної Європи. Словами видатних європейських драматургів ми наголошуємо на тому, що всі люди без винятку безцінні саме тим, що різні, а ще намагаємося прищепити повагу до кожної ідентичності й навчитися бути повноправними європейцями.

10 дуже різних авторів і авторок — і безперечних класиків ХХ століття, і найновітніших зірок, поміж яких переможці й переможниці найпрестижнішої Літературної премії Європейського Союзу.

9 дуже різних країн — кожна з неповторною історією та культурою, із власними травмами та проблемами.

7 перекладачів і перекладачок, які не просто фахівці, а й промотори своїх «паралельних» культур в Україні.

Наші книжки можна не лише читати й розігрувати в театрі вашої безмежної уяви. Їх можна бачити на театральних сценах, слухати в Інтернеті й на радіо, переглядати на телебаченні й на YouTube-каналах. А для

тих, кому комфортніше комунікувати через гаджети, ми підготували доступ до цікавого аудіовізуального контенту через QR-коди.

Ви зможете зустрітися з нашими авторами й авторками у книгарнях, на книжкових ярмарках і фестивалях, почитати й послухати інтерв'ю з ними, а також долучитися до буккросінгових акцій, освітніх програм і важливих публічних обговорень і дискусій.

Стежте за нашими новинами на видавничому сайті:
<https://anetta-publishers.com/>

а також у групах проекту в соцмережах:
<https://anetta-publishers.com/pages/%2Fdramaticbook>

Ми різні — ми рівні!
Приємного вам прочитання!

<https://creativeeurope.in.ua/programs/9>

КНИЖКОНЮХ

Дійові особи

ТЕО, старий чоловік

АВА, юнка

ВІКТОР, чоловік непевного віку

Обстава: закуток величезної книгозбірні

*Моєму татові, що в будні дні гарував,
а у вихідні — колекціонував*

Хто з нас ніколи не нюхав книжку?

Коріння п'єси «Книжконюх» — саме тут, у цьому запахіві, пов'язаному зі спогадами про дитинство.

Мій тато — у будні дні він, мов віл, гарував, а у вихідні колекціонував — часто водив мене по букіністах столиці. Я по кілька годин проводив серед ароматів старих книжок — і був від цього в захопленні.

Чи існує тісний зв'язок між змістом книжки та її духом?

«Ні!» — буде категорична відповідь тих, кого лякає туманна царина уяви.

Або — «Авжеж!» — радісно ствердять інші, і серед них буду я.

«Книжконюх» — це фантастичний твір — а мій тато найбільше любив саме таку літературу.

Тут на кожній сторінці також є «тато». Такий незграбний у своїх сплесках ніжності — однак, завдяки пахощам книжок, я можу дотягнутись до нього і зрозуміти.

Ми полюємо на одному полі. Я збирав колись комікси про Боба Морана, а він — усе, певною мірою пов'язане із зірками, життям у всесвіті, незбагненними таємницями...

Одна ворожка навіщувала татові долю моряка і смерть у відкритому морі. А він став фарбарем і помер від серцевого нападу у кількох сотнях метрів від вокзалу, розписаного Полем Дельво, що впродовж багатьох років був нашим сусідом.

Мені тоді було двадцять два роки.

Ми часто говорили про смерть. Тато сміявся і жартував, що того дня, коли смерть прийде, він спробує подати мені знак, перш ніж піднятися до зірок. «Смикну тебе за ногу», — так казав він.

Одного нещасливого дня тато згас — і я взяв великий білий аркуш та розрізав його на десятки маленьких клаптів. На кожному папірці я написав «ні» і лише на одному позначив «так». Потім зім'яв папірці і поклав купкою перед собою.

Я здивувався, коли почув власний голос — такий урочистий і водночас ламкий, як це зазвичай буває у дні жалоби: «Тату, якщо хочеш подати знак, то зараз якраз є нагода. Зроби так, аби я вийняв отой єдиний папірець». І щоби надати вчинкові більше серйозності, я схилився чолом на купку. Зосередився на кілька секунд — і підняв голову. І саме тієї миті помітив, що один із папірців приклеївся до чола. Папірець упав. Я тремтячими руками розгорнув його і прочитав саме те слово, на яке чекав: «ТАК!»

Я ніколи не сприймав це за сигнал чогось — радше за переморгування двох закоханих у фантастичну літературу чоловіків.

«Книжконюх» — це наше переморгування, яке триває і досі.

1.

ТЕО: Сподіваюсь, алергії у вас немає.

АВА: Алергії? А що?

ТЕО: Бо якщо є, то краще відмовитися відразу. Довго не протримаєтесь. Книжки — ще ті вередухи, а пил, який панує на цих полицях, не терпить ані найменшого прояву слабину. Ті, хто приходили сюди до вас, не витримували і трьох днів. Уявляєте? Лише три дні!

АВА: Тож я не перша?

ТЕО: Та ви, певно, жартуєте! Це оголошення я дав так давно! Жодного разу ніхто не впорався... Авжеж, робота ця непроста, я згоден, одначе ж оплата, яку пропоную, також чималенька — хіба це не так? Отож, юна пані, перед вами — найвизначніше з суцільних зібрання книжок. Жодна книгозбірня у світі не може похвалитися такою кількістю томів. І ця зала — найменша! Згодом я покажу вам і решту. Дивовижний лабіринт, де із шедеврами сусідують грошові історійки для дурних дівчисьок. Відчуваєте запах пожовклих сторінок? О, якби ми познайомилися тоді, коли я ще не страждав через оцей дурнуватий хронічний нежить, що забив мені ніздрі! Ви вказали б на будь-яку книжку, і я із заплученими очима, лише за запахом вгадав би назву, автора, рік видання і решту вихідних даних. Не вірите, га?

АВА: Та вірю, чому ж...

ТЕО: Ні, бачу — не вірите. Тож візьміть томик. Будь-який. Навмання. Так... А тепер понюхайте. Чим пахне?

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ